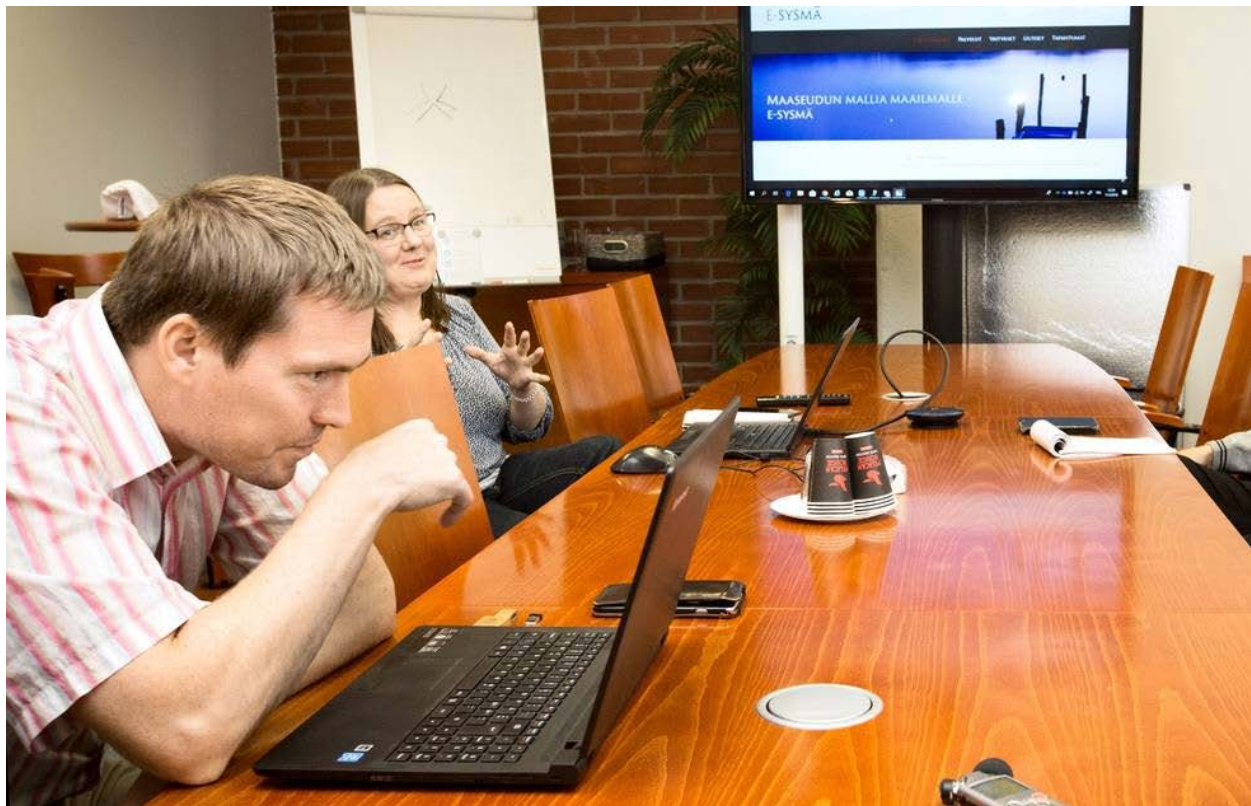

Pian voi olla sysmälainen, vaikkei olisi koskaan kunnassa käynytäkään – "Jos Viro pystyi tähän valtakunnan tasolla, miksi ei Suomi kuntatasolla?"

Julkisuusarvon lisäksi Sysmän tärkein motiivi e-kuntalaisuuden perustamiseksi on ihmisten arjen helpottaminen. Erityisesti elämä helpottuu taajama-alueen ulkopuolella asuvilla sysmälaisillä, sanoo projektipäällikkö Juri Nieminen.

Sysmän kunnan digihankkeissa konsulttina toimiva Juri Nieminen on vakuuttunut kuntalaisten arjen helpottuvan uuden palvelun myötä. Hän toivoo, että mahdollisimman moni sysmälaistryritys kirjautuu palveluun. Palvelualueen teknisestä toteutuksesta vastaa Cubescom ja projektipäällikkö Elina Vehniäinen. Kuva: Janne Ranne

Sysmä jatkaa kunnan palveluiden digitalisointia. Tänä vuonna käyttöön otetun Sysmä-raham rinnalle kunta aikoo lanseerata palvelun, jossa kuka tahansa voi kirjautua e-sysmäläiseksi.

– Sysmä haluaa olla maaseutukuntien digitaalinen edelläkävijä, ja tämä on siksikin luonnollinen jatkumo, sanoo hanketta vetävä projektipäällikkö **Juri Nieminen**.

Sysmän kunnanjohtajan **Marketta Kitkiöjoen** mukaan on tärkeää, että palveluja digitalisoidaan ja että samalla Sysmää tehdään tunnetuksi myös kuntarajojen ulkopuolella.

Vastaavaa järjestelmää ei muissa Suomen kunnissa ole vielä toteutettu.

– Sysmä haluaa olla avoin koko Suomelle. Tavoitteena on tarjota kattavasti digitaalisia palveluja samalta alustalta. Palvelut voivat olla esimerkiksi kunnan palveluja, kuten kouluun, päiväkoteihin tai viranomaisasiointiin tarkoitettuja palveluja, Nieminen kertoo.

Mallia Virosta

Malliin innoitusta on haettu Viron e-kansalaisuusjärjestelmästä, joka on ollut käytössä vuodesta 2014. Viron e-kansalainen pääsee käsiksi virolaisiin verkkopalveluihin, joiden kautta voi esimerkiksi avata maahan pankkitilejä ja perustaa yrityksiä ilman, että käymistä Virossa tarvitaan.

Vuoden lopulla kuka tahansa suomalainen siis voi olla e-sysmäläinen, vaikka ei olisi vielä koskaan edes käynyt paikkakunnalla.

Suomessa on pitkään puhuttu kaksoiskuntalaisuudesta, jossa esimerkiksi kesäasukas voisi olla kirjoilla kahdessa kunnassa yhtä aikaa. Sysmässä kaksoiskuntalaisuutta ei haluttu jäädä odottelemaan, kun ajatus e-kuntalaisuudesta syntyi.

– Jos Viro pystyi tekemään tämän valtakunnan tasolla, niin miksi Suomessa ei voisi tätä tehdä kuntatasolla, Nieminen sanoo.

Yrittäjät mukaan

Niemisen mukaan myös sysmäläiset yrittäjät halutaan alustalle mukaan. Ajatuksena on, että alustan kautta voisi varata vaikkapa kampaamoajan sysmäläiselle yrittäjälle.

– Alustan käyttötarkoitusta ja mahdollisuuksia kehitetään parasta aikaa. Lähiviikkojen aikana on tarkoitus tehdä kysely, jossa selvitetään, mitä kaikkia palveluja ihmiset toivoisivat. Etsimme myös kokeilukäyttäjiä, joilla testaamme palvelun toimivuutta, Nieminen sanoo.

Miksi kokonaan ulkopuolisen ihmisen kannattaa kirjautua lähitulevaisuudessa aukeavaan palveluun?

– Esimerkiksi paikallinen leirintäalueyrittäjä voi tarjota alennushinnalla mökkiä vuokralle sesongin ulkopuolella kaikille niille, jotka ovat kirjautuneita palveluun. Sekä asiakas että yrittäjä hyötyvät, Nieminen konkretisoi.

Trollit ja häiriköt pysyvät pois

Riippumatta siitä, miten innokkaasti ja laajasti muut kuin sysmäläiset hakeutuvat e-kuntalaisiksi, hyötyy tavallinen sysmäläinen uudesta palvelusta varmasti niin halutessaan, Nieminen sanoo. Asiointi kunnan suuntaan yksinkertaistuu, kun esimerkiksi rakennuslupa-asioinnin voi hoitaa kunnan kanssa verkkopalvelussa. Myös kunnan viranhaltijoiden työ helpottuu vahvan tunnistautumisen myötä.

– Kuka tahansa ei pysty tekemään mitä tahansa, vaan jokaisen palvelua hyödyntävän on kirjauduttava asianmukaisesti sisään. Trollit ja häiriköt pysyvät pois hyvin tehokkaasti.

Julkisuusarvon lisäksi Sysmän tärkein motiivi lähteä toteuttamaan Suomessa ennen näkemätöntä järjestelmää on yksinkertaisesti ihmisten arjen helpottaminen.

Käyttäjämäärätavoitteita ei ole vielä asetettu. Nieminen tietää jo nyt, etteivät kaikki sysmäläisetkään rekisteröidy palveluun.

– Sysmän väestön digitaalinen osaaminen vaihtelee valtavasti. Varmasti jatkossakin iso osa asukkaista kolkuttelee viranhaltijoiden ovelle asioita hoitaessaan.

Niemisen mukaan sysmälaisistä eniten uudesta palvelusta hyötyvät taajaman ulkopuolella kylissä asuvat ihmiset.

– Ylimääräiset asiointit vähenevät. Aikaa ja bensaa säästyy.

Turvallinen, selkeä ja helppokäyttöinen

Alustan teknisestä toteuttamisesta vastaa lahtelainen Cubescom. Yrityksen perusosaamista on verkkopalveluiden suunnittelu ja toteutus, sisäisen viestinnän ratkaisut ja toiminnanohjausjärjestelmät. Cubescomilla Sysmä-hankkeen projektipäällikkönä toimiva **Elina Vehniäinen** sanoo, ettei hanke ole heille mitenkään poikkeuksellinen, vaikka juuri vastaavanlaista e-kuntalaisjärjestelmää ei aiemmin olekaan tehty.

Cubescomin tärkein tehtävä on luoda palvelualustasta mahdollisimman selkeä, turvallinen ja helppokäyttöinen.

– Tämä on suurilta osin meidän ydinosaamista, eli verkkopalveluiden toteuttamista, sanoo liiketoimintapäällikkö **Jani Nietula**.

Nietula kehuu Niemisen ja sysmälaisten ideaa e-kuntalaisuudesta. Mahdollisuudet järjestelmän skaalaamiseen muihinkin suomalaiskuntiin ovat hyvät, jos hanke Sysmässä onnistuu.

– Kansalaisten palveluiden digitalisointi on ollut paljon tapetilla ja tämä on hyvä esimerkki siitä, Nietula sanoo.

Suunnitteilla e-lukio

Sysmän digitalisaatiota edistävissä hankkeissa konsulttina toimiva Nieminen on myös Asikkalan kunnanhallituksen puheenjohtaja. Hänen mukaansa kuntien, kuten Asikkalan, kannattaa tarkasti seurata sitä, miten e-kuntalaisuushanke Sysmässä toimii.

– Hankerahaa saa vain uusiin ideoihin. Jos joku muu kunta lähtee toteuttamaan myöhemmin jotain vastaavaa, ei hankerahaa varmaankaan tipu, mutta myös mahdolliset virheetkin jäävät tekemättä, Nieminen sanoo naurahtaen.

Hanketta rahoittaa Päijät-Hämeen liitto ja Sysmän kunta. Hanke maksaa 70 000 euroa, josta Sysmän kunnan osuus on 21 000 euroa. Hankkeen on tarkoitus kestää ensi vuoden maaliskuun loppuun asti, jonka jälkeen alusta jää käyttöön.

Niemisen mukaan Sysmän digi-innovaatiot saattavat hyvinkin saada jatkoa myös e-kuntalaisuusjärjestelmän lanseerauksen jälkeen. Päätökset tulevaisuuden digihankkeista ovat kuitenkin vielä tekemättä, Nieminen huomauttaa.

– Suunnitteilla on ollut esimerkiksi e-lukio. Eli Sysmän lukiota voisi jatkossa käydä etänä siten, ettei opiskelijan tarvitse asua Sysmässä.

Pelastaako digitalisaatio pikkukuntien palvelut?

Konsulttiyrittäjä, projektipäällikkö Juri Nieminen myöntää ehdottaneensa e-kuntalaishankkeen käynnistämistä Sysmässä, mutta ei halua ottaa ideaa kokonaan omiin nimiinsä.

– Tiimityönä olemme ideoita kehitelleet.

Nieminen huomauttaa e-kuntalaisuus on vain yksi askel koko kunnan digitalisoimisen tiellä.

– Kyse ei ole vain e-kuntalaisuudesta tai paikallisvaluutasta. Kyse on tavasta toimia muuttuvassa maailmassa.

Hän muistuttaa, ettei kyse ole pelkästään kunnan omista toiminnoista, vaan kaikista kunnan alueella toimivista palveluista. Jos sysmäläiset kivijalkakaupat haluavat pärjätä maailmanlaajuisen verkkokaupan ja isojen ketjujen puristuksessa, on pienten yritysten kyettävä pärjäämään kilpailussa. Pitää näkyä ja kuulua digitaalisissa kanavissa sekä tarjota jotain lisäarvoa esimerkiksi Sysmässä käyville vapaa-ajan asukkaille, Nieminen luettelee.

– Ikääntyneet asukkaat käyttävät paikallisia palveluita uskollisesti, mutta nuoremmat sukupolvet eivät niin enää tee. Jos yritykset eivät kykene uudistumaan, kymmenen vuoden päästä niillä ei ole riittävästi asiakaspohjaa.

Erno Laisi
erno.laisi@ess.fi

Heidi Nikunen
heidi.nikunen@ess.fi
[@HeidiNikunen1](#)